

svetinja II. raz.; Melhior Rizmal, učitelj v Rajhenburgu je povišan za praporščaka.

—š— Povišanje. Okr. pomožni učitelj za polit. okraj Celje, Jos. Gosak, je postal z. avg. t. l. poročnik v r. pri 26. strelskem polku.

—š— Častni znak „Rdečega križa“ 2. reda je dobil nadučitelj Ivan Žunkovič v Smarjeti pri Ptuj.

—š— Naslov ravnatelj so dobili po ministrstvu za uk in bogočastje nastopni tovariši-nadučitelji na slov. Stajerju: Simon Cvahte pri Mali Nedelji; Anton Gnus na Dolu; Franjo Lorber v Braslovčah in Ernst Slanc v Petrovčah. Med aktivnimi nadučitelji na slov. šolah Stajerskega so že prej ta naslov prejeli ti-le tovariši: Franjo Jurkovič v Smarju pri Ješah; Jos. Koschutnik v Vojniku ok.; Ant. Kosi v Središču; Iv. Robič v Ljutomeru ok.; Gustav Vodusek v Trbovljah in Fr. Vrečko v Slov. Gradcu ok.

—š— Štiridesetletnico svojega učiteljevanja je avgusta t. l. obhajal tovariš Jos. Sabati, nadučitelj v Zgor. Polskavi. Tamošnji krajni šolski svet mu je priredil ob tej priliki primerno slavnost. — Tudi mi čestitamo jubilarju!

—š— V Celju in zlasti v njega okolici se širi griža epidemično in tudi druge infekcijske bolezni se pojavljajo. Mimo drugih zdaj zavladajočih nepravil še ena zažreka več k rednemu pričetku šolskega pouka!

Goriške vesti.

—g— Cesarjev dar slovenskima goriškima učenkama. Ob priliki cesarjevega obiska v Vel. Zabljah na Goriškem sta pozdravili cesarja učenki Verica Bratina in Franica Mihelj. Zato sta sprejeli od cesarja krasen dar s krono.

—g— Deputacija učiteljstva sezanskega okraja se je dne 6. t. m. ob 11. uri dopolne predstavila c. k. namestniku v Trstu. Deputacijo je vodil državni poslanec gosp. dr. Rybář. Gosp. namestnik jo je sprejel jako prijazno in ji zagotovil svojo pomoč v dosego vojne draginjske doklade. Poudarjal je, da je učiteljstvo, ki deluje neposredno za strelskimi jarki, tudi pošteno zasluži. Deputacija je izročila gosp. namestniku vtemeljeno spomenico.

—r— Učiteljskemu konviktu je naklonila žalostno vseela družba pri „Bartusu“ v Metliki 7 K. Hvala!

Istrske vesti.

—i— Za hrvatsko šolo v Pulju je priglasilo 176 družin 326 otrok. Otvori se štirirazredna hrvatska šola. Hrvatskih otrok za šolo je seveda mnogo več.

—i— Boj za hrvatsko šolo v Malem Lošinjju V Malem Lošinjju se je vršila v minulec mesecu komisija za ustanovitev javne ljudske šole. Občina se je trudila, da bi Hrvatom onemogočila ljudsko šolo. Nekaj ljudi so res nasilno pregovorili, da se niso oglasili za hrvatsko šolo, javilo pa se je vendar nad 80 družin s približno 130 otroci. Hrvate iz Banovine so kratko malo izključili, komisija v Pulju pa je svoj čas pustila za nemško šolo glasovati še Nemce iz rajha. Za hrvatsko šolo je šlo, noben član komisije ni znal hrvatski. V sedanjih časih še kaj tacega mogoče — to vzbuja — rezke misli!

Splošni vestnik.

Slovenska Matca. Izkaz članov, ki so plačali od 2. avgusta t. l. dalje članarino za leto 1914: Tomšič Franc v Vidmu, Badiura Rudolf v Ljubljani, Est-Delakova v Lebringu, Slokar A. v Lokovcu, Hmelak Fran v Lokovcu, Sablačev Miha v Glincah, Dekleva Fran v Pulju, Žagar Mijo na Kiancu, Horvatič Andrej v Lupoglavu, Sepe Ljudmila v Polšniku, Kovačič Fran v Mariboru, Praprotnik Fran v Mozirju, Šola v Mozirju, Černjavič Jakob, Gomilšek Vladimir, Oset Fran, Pilih Drago, Pipan Janko, Lajovic Vinko, Vičič Ivan, vsi Trbovljah. Za 1917. leto: Jenko Jože v Predingu, Seidl Ferdinand v Novem mestu, Ilaš Hinko v Lupoglavu, Ferlan Stefan na Dunaju, Milavec Adolf v Ljubljani, dr. Fran Zbajnik v Ljubljani, Štebi Alojzija v Ljubljani, Tugina Vojteh v Ljubljani, Kogovšek Ivan v Mozirju, Gogola Fran v Ljubljani, Dnje Slavko, bojna pošta, Kranje Vekoslav v Smarju, Sevnik Anica v Kozjem, Vales Jos. v Jesenicah, Mlakar Karel v Št. Petru, Pokorn Tomaž v Št. Petru, Erzlin L. v Cejovcu, Biber F. v Pulju, Šinek Rajko v Zagrebu, Solamun Bernardin v Podlehniku, Korošec Josip v Negovi, Pesek Anton v Ljubljani je plačal udnino za 1914., 15., 16. in 17. leto, Žirovnik Ninka v Ljubljani za 1914. in 1917. leto, dr. Fran Zavrnik, bojna pošta, za 1914. in 1917., Skrinjar Marija v

Trstu za 1914., 15., 16. leto, Bole Josip na Rehi za 1914., 15., 16. in 17. leta, Dobida Josip v Ljubljani za 1914., 15., 16. in 17. leto.

Prav po madžarsko. Ogrski naučni minister je odredil, da se mora na državnih ljudskih šolah na Slovaškem, kjer se je dosedaj vsaj veronauk podučeval v slovaškem jeziku, uvesti tudi za ta predmet madžarski jezik. Otrokom je bilo nadalje prepovedano moliti v drugem kakor v madžarskem jeziku.

Razgled.

Dne 12. septembra 1917 je umrla v Sofiji v 57. letu svoje starosti bolgarska kraljica Eleonora. Rojena je bila princezinja Reuss-Köstritz. Z bolgarskim kraljem se je poročila dne 28. februarja 1908. Na Bolgarskem je bila le malo znana ne posebno priljubljena.

Občni zbor nemškega Schulvereina. Dne 8. t. m. je imel nemški Schulverein pod predsedstvom predsednika avstr. državne zbornice poslancev dr. Groša svoj občni zbor na Dunaju. Predsednik je opozarjal, da se morajo vsi Nemci združiti okrog Schulvereina, ker ga čakajo po vojni posebne velike naloge. Tajnik Nowotny je poročal, da ima društvo sedaj ob jezikovnih avstrijskih mejah 231 otroških naselbin za dunajske otroke in vzdržuje 49 šol in 116 otroških vrtcev. Blagajnik inženjer dr. Bäcker je poročal, da je imelo društvo v l. 1916 1.200.228 K prejemkov. Z bojišča so poslali vojaki 120.000 K. Dr. Wolava je nepovedal živahnejše in vztrajnejše delovanje posebno med Slovenci in Čehi. Zato, Slovenci pozor! Vsakdo naj po svoji moči podpira našo šolsko Družbo sv. C. in M.!

Nemški državni kancler — doktor bogoslovja. Evangelska fakulteta v Münstru je sedanega nemškega državnega kanclerja dr. Michaelisa imenovala za častnega doktorja bogoslovja „v hvaležno priznanje njegovih velikih zaslug za gojenje verskega mišljenja med mladino, zlasti med akademično mladino.“ Čudne razmere so zavladale na Nemškem.

Dne 14. septembra t. l. se je vršilo na Dunaju pod predsedstvom vladnega svetnika deželnega poslanca Sturina posvetovanje zastopnikov vseh avstrijskih deželnih odborov. Predmet posvetovanj so bile deželne financ. Razgovor je veljal novi preuredbi v zadevi državnih preodkazov učiteljem in pokritja učiteljskih draginjskih doklad. Posvetovanje se je nadaljevalo tudi drugi dan. Vdeleževali so se ga tudi zastopniki s Češkega in Morave.

Angleži in Francozi so bili dolga stoletja veliki nasprotniki, ki so se križali njihovi interesi, a še v tistih časih velikih nasprotstev je nastal temelj, iz katerega so se rodile angleške simpatije za Francoze. V 17. stoletju je bila kultura angleške aristokracije že popolnoma francoska. Ob času velike revolucije je na tisoče Francozov pobegnilo iz domovine na Angleško in nastali so v Londonu celi francoski okraj. To je znatno vplivalo na zблиžanje obeh narodov. Angleži so imeli že prej velike kulturne simpatije za Francoze. Voltaire je prebival od leta 1726. do 1728. na Angleškem in njegova knjiga „Lettres anglaises“ kažejo, da je kar strmel, spoznavši veliko politično svobodo Angležev. Voltaire in Montersznieu sta bila prva znamenita zastopnika anglofilstva na Francoskem. Na drugi strani pa so različni Angleži, ki so dje časa prebivali na Francoskem, zanesli v svoje domače kroge simpatije za francosko literaturo, za francoski ukus in za francoski način življenja. Od 18. stoletja je na Angleškem vkoreninjena navada, da obiskujejo Angleži Francijo in zlasti Pariz. Dosti je Angležev, ki pridejo po večkrat za leto v Pariz, samo da si kupijo nekaj knjig ali rokavic. Angleži imajo navado, da posvetijo soboto in nedeljo počitku — take dni se je pred vojno pripeljalo vedno na tisoče Angležev v Pariz. Medsebojno poznanje in medsebojne simpatije so znatno vplivale, da so Angleži in Francozi pozabili nekdanja svoja nasprotstva.

Društvu „Jubilejska samopomoč“ je treba poslati za 52. smrtni slučaj (Karel Wider). Oni člani, ki so prejeli položnice za prejšnje zaostanke, pa jih še niso izrabili, naj ob pošiljavi prištejejo tudi 52. smrtni slučaj; ostali prejmo položnice.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Radl tehničnih zaprek smo morali poročilo seje upravnega odbora „Zaveze“ odložiti za prihodnjo številko.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Radivoj Korene.

Last in založba „Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva“.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Prihodnja številka „Učiteljskega Tovariša“ izide dne 5. okt. 1917.

Št. 1595/m. š. sv.

Razglas.

Na obeh mestnih slovenskih otroških vrtcih se prične novo šolsko l. 1917/18

dne 18. septembra 1917.

Vpisovalo se bo v šolskih prostorih na Zaloški cesti št. 1 in v Cerkveni ulici št. 21 v pondeljek dne 17. sept. 1917 od dveh do petih popoldne.

C. kr. mestni šolski svet ljubljanski
dne 7. septembra 1917.

Št. 1598/m. š. sv.

Razglas.

Na pomožnem oddelku IV. mestne deške ljudske šole se prične šolsko leto 1917/18

dne 15. septembra 1917

s klicanjem sv. Duha in dne 17. septembra 1917 z rednim šolskim poukom.

Ponk se bo vršil kakor lani v prostorih II. mestnega slovenskega otroškega vrtca v Cerkveni ulici št. 21, kjer se bo vršilo vpisovanje v petek, dne 14. septembra 1917, od dveh do petih popoldne.

C. kr. mestni šolski svet ljubljanski,
dne 8. septembra 1917.

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

je imela vlog koncem leta 1916 . . . . . K 55,000.000.—
hipotečnih in občinskih posojil . . . . . „ 30,600.000.—
rezervnega zaklada . . . . . „ 1,500.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo
c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%,
izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1%
oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno
Kreditno društvo.

Najboljši pripomoček za priučenje

:: nemškega jezika je ::

Tumlriz „Nemška jezikovna vadnica za nenemške šole“.

Izdaja v 3 zvezkih:

I. zvezek 75 strani z 32 podobami, cena vez. K —80	II. zvezek 136 strani s 14 podobami, cena vez. K 1:20	III. zvezek 180 strani s 37 podobami, cena vez. K 1:80
--	---	--

s slovenskim besednjakom

k I. zvezku 23 strani, cena broš. 20 h	k II. zvezku 61 strani, cena vez. 40 h	k III. zvezku 85 strani, cena vez. 50 h.
---	---	---

Sestavil učitelj Andrej Rapè v Ljubljani.

Založil F. Tempsky na Dunaju.

Dobiva se v vseh knjigarnah.

Preizkusni izvodi za vpeljavo šol. vodstvom brezplačno!

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonošno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. avgusta 1917 K 151.721-19

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/26. do 1/26. ure popoldne.

— Pridobivajte listu novih naročnikov! — Poravnajte staro in obnovite novo naročnino!

Knjigoveznica

Anton Janežič

Ljubljana

Florijanska ulica 14

se priporoča sl. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigoveško stroko spadajočih del.